



Il-Każin Imperial Mellieħa

Studju Kronologiku 1924 – 1955

Jimmy Muscat

Il-Constitutional Club 1924 – 1929

Is-Snin tal-Bidu

Waqt l-ewwel seduta tal-Constitutional Club tal-Mellieħa li saret nhar il-31 ta' Awwissu 1924, is-Sur Walter Salamone ġie nominat bħala Viċi President u Aġent President għal dik il-laqgħa stess. Preżenti għal dik il-laqgħa kien hemm Carmelo Stellini, Gio Maria Vella, Francesco Buttigieg, Gio Maria Sammut, Salvatore Chetcuti, Francesco Bonello, Gino Gauci, Angelo Cutajar u Wiliam Howe. L-Markiz Testaferrata Olivier ġie nominat bħala President, Carmelo Stellini bħala Kaxxier, Gio Maria Gauci bħala aġent Kaxxier u Giorgio Vella bħala Segretarju. Waqt din is-Seduta ġew approvati wkoll ir-regolamenti li fuqhom kellu jitmexxa l-Każin. Imbagħad, f'seduta oħra miżmuma f'Ottubru 1924, kien hemm proposta biex jiġi mwaqqaf tim tal-futbol, ġew approvati 73 membru tal-Każin u l-Bottegin tal-Każin ingħata f'idejn Francesco Buttigieg.

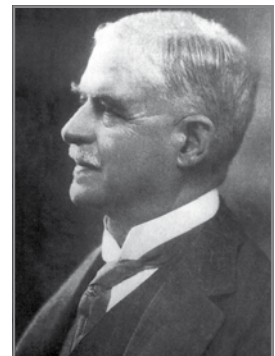
Matul l-1925 saru tliet seduti tal-Kumitat. Il-Bottegin ġie mikri għas-somma ta' £1.50 fis-sena, ġew approvati 11-il membru ġdid mal-Każin u l-membri kollha kkontribwixxew finanzjarjament għaż-żamma u t-tmexxija tal-każin, bil-kundizzjoni li jiġu mħallsa lura.

F'Jannar 1926 ġie elett Kumitat Ġdid. Fil-Każin issa kien hemm 126 membru u jidher ukoll li f'Mejju tas-sena ta' qabel kienet ġiet imwaqqfa Soċjetà Orkestrali taħt l-isem ta' Santa Ċeċilja, il-patrana tal-mużika. Naraw ukoll li l-Wisq Nobbli Lady Strickland tat is-somma ta' £10 għat-twaqqif ta' din l-Orkestra u l-membri tagħha stess kienu jhallsu xelin u 6 soldi fix-xahar. Matul l-1926 kien hemm biss żewġ seduti.

Fl-1927 jidher li l-attivitajiet bdew jizdiedu u kien hemm total ta' sbatax-il Seduta tal-Kumitat. Saru elezzjonijiet godda u sal-aħħar tas-sena kien hemm madwar 212-il membru fil-Każin. Ġew mixtrija xi strumenti godda għall-Orkestra u dawk il-membri

li kienu ħarġu l-flus fis-sena ta' qabel ġew imħallsa lura għalkollox. F'Lulju 1927 ġiet organizzata wkoll mawra sa Għawdex għar-residenti Mellieħin kollha fuq il-vapur SS Wembley u saret ukoll gabra biex jinxtraw xi bankijiet għall-entratura prinċipali tal-Każin. Ġie deċiż ukoll li tiġi mistiedna Banda biex iddoqq nhar lejlet il-Festa tal-Vitorja f'Settembru u ġie ordnat xi loġhob tan-nar għal dik l-okkażjoni.

Il-Kumitat tal-Każin laqqa' tmintax-il Seduta matul is-sena 1928 u fil-Kumitat Onorarju l-ġdid deheru ucuħ godda bħal Sir Gerald Strickland u l-Wisq Nobbli, il-Konti F. Sant Cassia. Il-Każin issa kellu madwar 210 membru, numru sostanzjali għall-Każin daqshekk ġdid f'raħal daqshekk żgħir. Matul l-ewwel seduta ta' din is-sena ġew approvati u kkonfermati r-regolamenti tal-1924. Fl-20 ta' Jannar



Sir Gerald Strickland

1928 il-Każin kera l-postijiet bin-numri 21 u 22 fil-Pjazza tal-Parroċċa b'kera ta' £23 fis-sena għal tnax-il sena, taħt ċerta kundizzjonijiet. Ġew mahtura tliet membri biex jieħdu hsieb dan il-kera, iżda f'Lulju tal-istess sena l-Kumitat tal-Każin iddeċieda li jieħu dan il-piż tal-kera biex iħallsu hu stess.

Imbagħad f'Novembru ġie deċiż li l-kariga ta' Surmast tal-Orkestra jiġi terminata u f'Diċembru saret proposta, li ma ġietx aċċettata, biex jinbidel l-isem tal-Każin. Jidher ukoll li kien hemm talba biex jinhatru President u Viċi President godda u fit-23 ta' Diċembru 1928 eventwalment insibu lil



Dr. Angelo Attard Montaldo

Dr Angelo Attard Montalto bħala President u lil Dr Armando Mifsud bħala Viċi President.

Kien hemm proposta oħra biex tiġi mwaqqfa Banda taħt l-isem ta' "Duke of York". Din il-proposta jidher li giet aċċettata unanimament u kellhom jiġu miġbura l-fondi biex jinxtrow l-istrumenti għal din il-Banda.

Fil-bidu tas-sena 1929, il-membri kollha tal-Każin ġew imlaħħqa membri Onorarji tal-Constitutional Club ta' Birkirkara, ġest verament ta' ġieħ bejn żewġ entitajiet muzikali. Saret ukoll proposta għdida biex jiġu akkwistati u mixtrija xi strumenti tal-banda mill-Banda tar-Royal Malta Artillery. Inghataw diversi donazzjonijiet għal dan l-għan u l-membri kollha tal-Kumitat silfu somom ta' flus biex eventwalment ġew imħallsa £90 għall-akkwist ta' 44 strument tal-banda, inklużi t-tnabar. Matul din is-sena wkoll intbagħtu ittri ta' ringrazzjament lill-emigranti Mellieħin li ġabru l-flus biex inxtara Stendard għdid għall-Każin kif ukoll għal karti tal-muzika mibgħuta lill-Banda. Ammiratur tal-Banda ta tletin legġju għall-użu tal-bandisti.

Proposta imporantni oħra kienet biex jiġi mwaqqaf Kumitat Indipendenti biex jieħu ħsieb il-Banda. Dan kellu jinkludi membru mill-Kumitat tal-Każin u erba' membri oħra li kellhom jiġu magħżula minn fost il-bandisti stess. Biex jinġabru fondi għall-bżonnijiet tal-każin, f'Lulju 1929, giet organizzata ħarġa mill-Bajja tal-Mellieħa sal-Imgarr, Għawdex fuq il-vapur "Odin". Jidher ukoll li matul is-sena 1929 kien hemm biss seba' Seduti tal-Kumitat.

L-Imperial Band Club 1930 – 1955

Deċizjoni importanti jidher li ttieħdet fis-seduta numru 51 tal-14 ta' Settembru 1930 meta gie deċiż li l-Banda tesegwixxi programm fil-Pjazza tal-Parroċċa. Intbagħtu stedinet lill-membri tal-Kleru kollu tal-Mellieħa, lill-President u membri tal-Każin Vittoria tal-Mellieħa u persuni oħra. Fuq nota oħra jidher li ma ngħatax permess mill-Pulizija biex il-Banda ddoqq matul il-festa tal-Vitorja, l-istess bħal ma ġralha l-Banda Vittoria.

Fil-Każin, tfal taħt l-età ma setgħux jidhlu sakemm ma jkunux mal-ġenituri tagħhom jew ma' xi hadd jieħu ħsiebhom, waqt li dak li kellu l-Bottegin tal-Każin ried iżomm in-nadif u ġie mwissi fuq xi affarijiet oħra. Jidher ukoll li ttieħdu xi passi dixxiplinari kontra xi membru tal-Każin stess. Dawn iċ-ċrikustanzi kollha huma xhieda ta' kemm il-Kumitat kien kapaċi jilqa' kontra dawn il-problemi u ta' kemm kien lest li jzomm mar-regolamenti tal-Każin u jinfurzahom. Fl-1930 kien hemm biss ħames seduti b'kollox.

Minħabba l-qagħda politika f'Malta fl-1931, il-Kumitat tal-Każin ħass il-ħtieġa li jzid żewġ regoli godda u imporantni mar-regolamenti tiegħu. Ma

setgħetx issir propaganda jew diskussjonijiet politici fil-Każin taħt piena ta' tkeċċija mis-Socjetà u dawk li kienu se joħorġu bħala kandidati għall-Parlament, jew li kienu membri tal-Parlament, inkella kienu jaħdmu ma' xi partit politiku, ma setgħux lanqas jibqgħu membri tal-Każin. Dwar dawn kien ittieħed vot u b'106 vot favur il-mozzjoni u 10 biss kontra wiehed malajr jinnota l-maturità u l-għaqal fit-tmexxija tal-Każin. Dan kien fil-15 ta' Marzu 1931 u din kienet l-ewwel seduta tal-Kumitat fejn insibu l-isem tal-każin taħt it-titlu ta' "**Imperial Band Club**".

Matul din is-sena ġew diskussi wkoll diversi affarijiet, fosthom dwar il-ħlas ta' kull xahar tal-bandisti, it-tberik tal-Każin mill-Kappillan, is-sehem tal-Banda fil-festa ta' San Guzepp u l-ħlasijiet ta' arretrati mill-membri. Dawn kollha ġew diskussi u ntlahaq ftehim dwarhom, xhieda oħra ta' amministrazzjoni serja min-naħa tal-Kumitat tal-Każin Imperial.

Giet approvata wkoll reżoluzzjoni importanti ħafna dwar ir-Royal Commission. Hawnhekk, is-Socjetà Filarmonika Imperial, imħegġa minn dover patrijottikublaebda għanijiet politici, riedetturi kemm kienet se tkun ta' ħsara, kemm fuq livell ekonomiku kif ukoll soċjali, li tiġi sospiza l-Kostituzzjoni. Għalhekk l-għaqda talbet li l-Kostituzzjoni għal Gvern Responsabbli kellha terġa' tiġi mwaqqfa u li l-Lingwa Maltija kellha tiġi rikonoxxuta bħala l-lingwa ufficjali tal-Kostituzzjoni. Kopji ta' din ir-riżoluzzjoni importanti ġew mibgħuta lis-Segretarju tal-Kummissjoni Irjali u lill-Istampa. Meta wiehed jifli sew il-qagħda politika ta' dik il-ħabta, din l-azzjoni determinata meħuda minn Każin hekk zghir kienet verament ta' min ifaħħarha u jammiraha.

Fuq nota kemxejn aktar ħafifa naraw li f'Lulju 1931 giet organizzata ħarġa bil-vapur, din id-darba madwar Malta, u fl-istess xahar il-Banda Imperial giet mistiedna biex iddoqq fuq Kemmuna għal jumejn wara xulxin. F'Settembru, imbagħad, il-Kappillan bierek żewġ stendardi godda għall-Banda u ntlahaq ukoll ftehim mal-istess kappillan biex, flimkien mal-Banda Vittoria, il-Banda Imperial iddoqq waqt il-Festa tal-Vitorja tal-Mellieħa ta' dik is-sena. Il-kontribuzzjoni mogħtija mill-Parroċċa b'risq il-Festa kellha tinqasam bejn iż-żewġ Baned.

F'din is-sena wkoll ġew imħallsa lura dawk il-membri li kienu silfu l-flus biex inxtrow l-istrumenti tal-Banda u ġie deċiż ukoll li, f'każ ta' luttu għall-membri tal-Kumitat jew Bandisti, il-bandiera fuq il-bejt tal-Każin kellha tittella' mezz'asta. Materji oħra dwar ħlasijiet lis-Surmast tal-Banda, ħlasijiet dovuti minn Bandisti, ħlasijiet mill-membri u passi dixxiplinari għal tmexxija dejjem aħjar tal-Każin kienu kontinwament jiġu diskussi biex iżommu s-Socjetà Imperial ħajja u b'saħħitha kemm

soċjalment, finanzjarjament u amministrattivament.

Nhar 1-4 ta' Settembru 1932, standard ġdid bl-emblema tal-"Union Jack" ġie mbierek u mżanzan waqt li fis-17 tal-istess xahar ġiet organizzata mawra oħra għal Għawdex fuq il-lanċa "Lady Strickland". Ġie deċiż ukoll li jsir marċ mill-Banda fit-toroq prinċipali tal-Mellieħa nhar 1-Ewwel tas-Sena 1933 u dan min-nofsinar sat-tlieta. Aktar tard kellha ssir fiera, biex hekk il-Kazin kompla johlqo aktar attivitajiet u laqgħat għat-tgawdija u divertiment tal-komunità Mellieħija.

Il-bidu tal-1933 ra żieda fis-salarju tas-Surmast tal-Banda u ġie deċiż ukoll li l-Bandisti ssirihom uniformi. Għal dan l-għan kellhom ukoll jikkontribwixxu l-Bandisti stess u saret ukoll fiera biex jinġabru aktar fondi. Imbagħad, fl-20 ta' Awwissu 1933, il-Banda Imperial esegwixxit programm fil-Pjazza quddiem il-kazin fejn ġiet ukoll imżanzna għall-ewwel darba l-uniformi l-ġdida. Dik is-sena l-banda ħadet sehem fil-festa ta' San Duminku fil-Birgu.

Għall-okkażjoni tat-tberik tal-Kazin, fi żmien il-Għid il-Kbir, kellu jiġi mistieden il-Kleru kollu tal-Parroċċa. Din is-sena rat ukoll il-Bottegin jiġi mikri għal sentejn, b'kirja ta' £18.12s.6d. fis-sena, taħt ċerti kundizzjonijiet. Ġiet ukoll mibgħuta ittra ta' ringrazzjament lill-Konti Sant Fournier li kien serva bħala President matul l-1933 u li kien aċċetta wkoll li jservi fl-istess kariga għall-1934. Matul l-1933 kien hemm total ta' 10 seduti tal-Kumitat.

It-8 seduti tal-1934 kienu karatterizzati minn numru ta' fieri, tombli u diversi programmi fejn ħadet sehem il-Banda, kemm fil-Mellieħa kif ukoll f'postijiet oħra bħar-Rabat u l-Birgu. Nhar is-17 ta' Ġunju 1934 kienet se ssir festa ad unur il-President tal-Kazin u programm ieħor kien se jsir fil-Pjazza quddiem il-Kazin stess nhar il-5 ta' Awwissu 1935, meta kellhom jiġu ippreżentati l-lazzijiet ta' fuq l-ispalla tal-uniformijiet il-ġodda tal-Banda.

Matul l-1935, li kellha tkun sena verament attiva, saru tlettax-il seduta tal-Kumitat li baqa' l-istess bħalma kien fis-sena ta' qabel, jiġifieri b'Dr Attard Montalto bħala President Onorarju, l-Avukat Olaf Gollcher bħala President, Giuseppe Bugeja Bonnici bħala Viċi President, Giuseppe Gauci bħala Segretarju u Carmel Vella bħala Kaxxier. Erba' membri minn dan l-istess kumitat ġew magħżula biex jagħmlu parti mill-Kumitat tal-Banda.

Biex dejjem iżommu mar-regolamenti tal-Kazin kellhom jittieħdu passi kontra xi bandisti li ma kinux jattendu regolarment għall-kunċerti tal-Banda. L-istess Banda kienet mistiedna biex tieħu sehem f'diversi postijiet madwar Malta, fosthom fir-Rabat, il-Birgu u H'Attard u diversi fieri ġew imtelligħin biex jgħinu fil-finanzi tal-Kazin.

Il-banda ġiet ukoll mistiedna mill-King's Feast

Committee biex tesegwixxi programm fil-Mellieħa stess fl-okkażjoni ta' meta r-Re Ġorġ VI laħaq Re tal-Ingilterra. Il-Bottegin tal-Kazin ġie mikri għal perjodu ta' erba' snin bil-kera ta' £20.1s.4d. fis-sena, taħt il-kundizzjonijiet tas-soltu. F'Diċembru 1935 sar ukoll l-aħħar hłas lil wieħed mill-membri fuq is-somma li kien silef lill-Kazin fis-snin ta' qabel.

Għas-sena 1936 inżamm l-istess Kumitat tas-sena ta' qabel mingħajr ma kien hemm bżonn li tinżamm Seduta Generali. Commander Price ġie maħtur Membru Onorarju tal-Kazin waqt li l-Banda kompliet tieħu sehem f'diversi festi fi rħula Maltin. Saru wkoll diversi fieri u tombli għall-gbir ta' finazi għall-Kazin.

Fis-27 ta' Ġunju 1936 il-Banda tal-Royal Malta Artillery daqqet diversi marċi u partijiet mużikali oħra fil-Pjazza tal-Parroċċa u l-Kumitat tal-Banda Imperial stieden lill-Kurunell tal-RMA u lis-Sinjura tiegħu, il-membri tal-banda kollha u xi hbieb fil-Kazin Imperial. Il-Kazin kien offra u ta l-planċier tiegħu lil din il-Banda għal din l-okkażjoni.

Matul il-Festa tal-Vitorja tal-1936, il-Banda Imperial kienet se tagħmel marċ mill-Knisja Parrokkjali sa quddiem il-Kazin u mbagħad tagħti programm hemmhekk nhar is-6 ta' Settembru 1936. L-għada, is-7 ta' Settembru, se tagħmel zewġ marċi, wieħed f'nofsinar u ieħor filgħaxija, flimkien ma' programm. Nhar il-Festa, imbagħad, se tagħmel marċ ieħor mill-Knisja sal-planċier quddiem il-Kazin u wara programm mużikali. Nhar lejlet, lejlet il-Festa se jiġu mbierka tliet standardi ġodda tal-Kazin.

Nhar 1-20 ta' Diċembru 1936, il-Gvernatur Brittaniku ta' Malta se jagħmel żjara fil-Mellieħa u l-Kumitat tal-Banda Imperial se jistieden lilu u dawk kollha ta' madwaru fil-Kazin. Il-Banda Militari se ddoqq fil-Pjazza tal-Parroċċa u se tagħmel użu mill-planċier tal-Banda Imperial.

Matul l-1936 tlaqqgħu 7 seduti tal-Kumitat.

Is-sena 1937 tibqa' mfakkra l-iżjed fil-Kazin għax il-Banda Imperial ġiet mistiedna biex tieħu sehem fiċ-ċelebrazzjonijiet li saru fil-Belt Valletta nhar il-15 ta' Mejju 1937 b'kommemorazzjoni tal-Inkurunazzjoni tar-Re Ġorġ VI tal-Ingilterra. Dan



Re Ġorġ VI

barra s-soltu programmi li l-Banda tat f'diveri festi f'irħula f'Malta. Il-Kumitat Imperial irnexxielu wkoll jakkwista l-permess biex jagħmel diversi fieri fl-Iskola Governattiva tal-Mellieħa.

Is-sena ta' wara, l-1938, rat il-bidu ta' zewġ attivitajiet soċjali ġodda fil-Kazin. Waħda kienet li

bdiet issir farsa komika forma ta' teatrin waqt il-fieri tal-Kazin u l-oħra l-organizzazzjoni ta' xi attivita' għal żmien il-Karnival. It-tnejn li huma jidhru li kienu popolari u niżlu tajjeb ħafna mal-komunita' Mellieħa, tant li bdew jingabu kumpaniji teatrali oħra minn barra l-Mellieħa għal dan l-għan. Sar dan kollu, minkejja li matul din is-sena kien hemm biss 6 seduti tal-Kumitat.

Matul l-1939 saru biss 4 Seduti tal-Kumitat u ma jidhru li kien hemm affarijiet speċjali. Jidher li t-treddida ta' gwerra fl-Ewropa kienet diġà bdiet tinħass għaliq f'Malta u fil-Mellieħa u barra żewġ fieri u sehem il-Banda darba waħda fir-Rabat, Malta, ma ġew registrati ebda attivitajiet oħra.

L-istess gara fit-tliet snin ta' wara. Mis-seduti tal-Kumitat tal-Kazin Imperial jidher li kien hemm biss Seduta waħda fl-1940, numru 139, li saret nhar il-11 ta' Jannar 1940. Is-Seduta li kien imiss, dik numru 140, saret fis-16 ta' Jannar 1943, jiġifieri aktar minn tliet snin wara. Izda ta' min wieħed jinnota li matul dak l-istess żmien ma jfissirx li ma kienx hemm xi forma ta' attivita' għaddejja fil-Kazin għax infatti f'din l-aħħar Seduta msemmija ġew ipprezentati l-kontijiet finanzjarji għas-snin 1940-1942. Wara s-Seduta tas-16 ta' Jannar 1943, is-Seduta li jmiss saret fit-28 ta' Settembru 1943, meta jidher li l-affarijiet reġġu bdew jaqdbu r-ritmu, tant li ġew organizzati żewġ tombli u l-Bottegin tal-Kazin reġa' nħareġ għall-offerti tal-pubbliku.

Fl-1944 ġie magħżul Kumitat ġdid bl-Avukat Olaf Gollcher bħala President u s-Sur A. Falzon Sant Manduca bħala Viċi President. Il-Kumitat Onorarju kien jinkludi l-Baruni A. Attard Montalto bħala President, is-Sur Joseph Schembri bħala Viċi President u l-Markiz Giuseppe Bugeja Bonnici, l-Onorabli Kaptan John Formosa, l-Arkitett Edwin England Sant Fournier u s-Sinjuri Emanuel Costantino, Harry Cavarra u s-Sur Vincenti Kind bħala membri. Ġew magħżula żewġ delegati biex jirrapreżentaw lill-Kazin Imperial fl-Assemblea Nazzjonali.

Il-Bottegin tal-Kazin ġie mikri għal sentejn fuq l-ogħla offerta li kienet ta' £32.6s.11½d. F'offerta pubbliċi bħal dawn kienet komuni ħafna d-drawwa li fl-aħħar tas-somma offruta tizdied dik is-sitt habbiet, għax kultant kienet tkun hi li tiddeċiedi l-kwistjoni kollha.

Din is-sena gābet magħha wkoll problema li nqalghet bejn il-Kumitat tal-Kazin u s-sid tal-kazin dwar it-tibjid u d-dekorazzjoni tal-Kazin. Din il-kwistjoni baqgħet sejra sas-sena ta' wara meta mbagħad sar ftehim li kull parti thallas nofs l-ispejjeż.

Fis-sena 1945, bil-gwerra issa xi ftit 'il bogħod minn xtutna, saru 10 Seduti tal-Kumitat. Il-Banda reġgħet hadet sehem f'diversi marċi u programmi

f'ħafna festi f'Malta kollha u saru diversi fieri biex jgħinu l-Kazin finanzjarjament.

Għall-Festa tal-Vitorja ta' dik is-sena ġie deċiż li tiġi mistiedna l-Banda tar-Rabat u ntlahaq ukoll ftehim dwar il-kontribuzzjoni tal-Kappillan lill-Kazin għas-servizz li jingħata matul l-istess Festa f'Settembru. F'waħda mis-seduti ssemma wkoll il-logħob tan-nar u f'Diċembru 1945 il-Kumitat iddeċieda li jixtri ġeneratur tad-dawl għall-Kazin. Irridu nfakkru hawnhekk li s-servizz tad-dawl elettriku wasal fil-Mellieħa erba' snin wara, f'Novembru 1949.

Fis-7 ta' Frar 1946 ġie elett Kumitat ġdid u matul dik is-sena saru 19-il Seduta tal-Kumitat. Il-proposta dwar il-ġeneratur ġiet finalizzata u erba' persuni offrew li jarmaw il-bozoz mal-faċċata tal-Kazin. F'Gunju ta' dik is-sena l-Mellieħa kellha Kappillan ġdid, il-W.R. Dun Frangisk Xuereb, u l-Banda Imperial hadet sehem fil-festa ta' meta laħaq u offrietlu wkoll rigal. Dik is-sena ġie deċiż ukoll li jiġu allokati £25 għal-logħob tan-nar għall-Festa ta' dik is-sena. Sadanittant il-Banda baqgħet sejra bl-attivita' muzikali tagħha kemm fil-Mellieħa kif ukoll f'diversi rħula oħra f'Malta.

Ittieħdu wkoll diversi deċizjonijiet dixxiplinari għat-tmexxija dejjem għaqlija tal-Kazin, fosthom l-imġieba tal-membri ġol-Kazin stess. Mill-1 ta' Awwissu 1946 bdew jittieħdu passi dixxiplinari kontra bandisti li kienu jitilqu mill-Banda mingħajr ma jagħtu raġuni valida għaliex. Dawn kellhom jiġu sospizi milli jidhru fil-Kazin għal mhux inqas minn sena. Il-Bottegin tal-Kazin ġie mikri għal sentejn bil-kera ta' £27.7s.11½d fis-sena, bil-kundizzjonijiet tas-soltu.

L-1947 gābet magħha inizjattivi ġodda. Saret proposta biex tinkera jew tinxtara mejda tal-Biljard, waqt li kienet se tiġi organizzata mawra madwar Għawdex għal ħabta ta' Awwissu. Din kienet se ssir fuq il-vapur "King of England" u għal dik l-okkażjoni wkoll il-banda kienet se ddoqq gēwwa Marsalforn. Ġie deċiż ukoll li għall-Festa ta' dik is-sena kien se jiġi mistieden it-tenur Zammit Harrison biex ikanta l-Innu ad unur Marija Bambina fis-6 u fis-7 ta' Settembru. Jekk jingħata l-permess mill-Kappillan, il-marċ tas-soltu ta' nofsinhar ta' nhar is-7 ta' Settembru kien se jsir filgħodu. Kellha ssir laqgħa fl-Għassa tal-Pulizija bejn il-Kumitat tal-Imperial u dak tal-La Vittoria biex jiġi deċiż min se jkollu d-dritta biex idoqq l-ewwel fil-Festa tal-Madonna tas-Santwarju fl-24 ta' Settembru ta' dik is-sena.

Suġġett ieħor importanti kien it-twaqqif tal-Malta Band Clubs Association, li fiha l-Kazin Imperial daħal membru. F'Novembru, il-Viċi President Onorarju Giuseppe Schembri stieden lill-Banda biex torganizza marċ u programm ad unur tiegħu wara

li kien gie elett fl-Assemblea Legizlattiv tal-Gvern Laburista. Dan kellu jsir fid-9 ta' Novembru 1947.

Matul l-1947 saru 16-il seduta tal-Kumitat, sena ta' taħbit mhux ħazin.

Fuq nota kemxejn għolja, l-1948 rat il-Kumitat jittlob lill-Ministeru tal-Finanzi biex jinghata Banka tal-Lottu f'isem il-Kazin Imperial. Inxtrat ukoll magna tal-hjata, bil-prezz ta' £26.12s.0d, biex tittella' lotterija.

F'Marzu ta' din is-sena giet finalizzata problema, li kienet inqalghet is-sena ta' qabel, dwar il-ħatra ta' Surmast tal-Banda ġdid. Issa kien inħatar Maestro A. Sammut li beda f'din il-kariga fl-1 ta' Mejju 1948. Wiċċ ġdid ieħor fil-Kazin kien Dr G. Flores, li gie maħtur membru Onorarju.



Surmast A. Sammut

Sadanittant saret proposta oħra biex jingabru fondi, madwar £25, ħalli ssir bandiera bl-emblema jew arma tal-Kazin Imperial. Meta din il-bandiera giet ipprezentata fil-pubbliku għall-ewwel darba, saret ċelebrazzjoni speċjali u gie mogħti wkoll trofiew lill-banda flimkien ma' rigal lill-Maestro Sammut li kien qiegħed jidderiegi l-Banda għall-ewwel darba.

Sadanittant il-Banda Imperial kienet impenjata bis-sħiħ iddoqq f'diversi festi f'irhula f'Malta. Il-Bottegin reġa' ngħata għal sentejn, din id-darba lil żewġ persuni flimkien, bil-kera ta' £95.12.10½d fis-sena. Saru 20 Seduta matul l-1948, numru rekord ta' seduti s'issa, xhieda qawwija tal-popolarità dejjem tikber tal-Kazin Imperial, u allura ħtieġa ta' iktar laqgħat spissi.

Matul l-1949 kien hemm l-istess Kumitat tas-sena ta' qabel b'xi tibdiliet zġħar. Fi Frar, il-Kumitat gie mistieden biex jieħu sehem fil-festi tal-Karnival iżda ma laqax din it-talba peress li ma kienx hemm żmien biżżejjed. Il-mejda tal-Biljard giet mixtrija għas-somma ta' £65 u fl-1 ta' Mejju 1949 il-Banda gie mistiedna biex tieħu sehem fil-festa tal-wasla lura fil-Mellieħa tal-istatwa ta' San Ġuzepp, wara li kien sarilha xogħol ta' restawr.

Talba pożittiva ħafna saret mill-Kappillan tal-Mellieħa Rev F. Xuereb, li stieden lill-Baned Imperial u La Vittoria biex, nhar it-23 ta' Mejju 1949, idoqqu flimkien bħala Banda waħda, taħt id-direzzjoni ta' Maestro V. Ciappara, Innijiet Marjani fl-okkażjoni tal-Festa tal-Kungress Marjan organizzat mill-Arcisqof.

Għall-ewwel darba wkoll fl-istorja tal-Kazin gie organizzata ġita għal Catania, fi Sqallija, nhar it-23 ta' Lulju 1949, fejn il-Banda daqget ġewwa Villa Bellini. Hawnhekk il-Kazin gie mogħti standard mis-Sindku ta' Catania u dan kellu jiġi mbierrek

nhar id-29 ta' Awwissu 1949. F'din is-sena wkoll gie mogħti arloġġ bħala rigal lil Patri Cini mill-Mellieħa, fl-okkażjoni tal-ewwel quddies ta' tiegħu fil-Mellieħa.



Catania

Bħala għeluq ta' sena daqshekk impenjattiva, nhar is-Sibt 5 ta' Novembru 1949, il-Banda gie mistiedna biex tieħu sehem fiċ-ċerimonja tat-tberik fl-okkażjoni tal-inawgurazzjoni tas-servizz tad-dawl elettriku fil-Mellieħa. Preżenti għal din il-festa kien preżenti l-Prim Ministru, is-Sinjura tiegħu u ministri oħra. Dawn wara ġew mistiedna għal riċeviment ġewwa l-Kazin Imperial.

Kien hemm 13-il Seduta matul l-1949.

Bejn it-28 ta' Mejju u l-4 ta' Ġunju 1950, fl-okkażjoni taċ-ċelebrazzjonijiet tal-50 Anniversarju tal-Inkurunazzjoni tal-Madonna tal-Mellieħa, il-Kazin Imperial, flimkien mal-Kazin La Vittoria, ħa sehem attiv bil-banda fil-festi li saru. Barra minn hekk il-Kumitat iddeċieda li jagħti wirja ta' logħob tan-nar fil-ftuħ tal-istess ċelebrazzjonijiet, wara li l-Banda Imperial ittemm il-marċ tagħha.

Fid-29 ta' Mejju 1950 il-Kazin Imperial gie onorat biż-żjara tal-Eċċellenza Tiegħu l-Gvernatur Sir Gerald Creasy u s-Sinjura tiegħu, flimkien mal-Kappillan tal-Mellieħa u l-Kleru tal-Parroċċa. L-Onorabbli Joseph Schembri talab lill-Kumitat Imperial biex jorganizza ċelebrazzjoni ad unur tiegħu fl-okkażjoni tal-ħatra tiegħu bħala President Onoraru tal-Kumitat tal-Kazin u din saret nhar il-31 ta' Awwissu 1950 fejn hu mbagħad ipprezenta standard lill-Kazin.



Sir Gerald Creasy

Din is-sena, għall-Festa f'Settembru, se ssir wirja tal-logħob tan-nar, kaxxa infernali għas-somma ta' £30 u madwar 7000 bombi tal-musketterija.

Din is-sena miet Carmelo Vella, membru attiv ħafna sa mill-1927 mal-Constitutional Club u wara mal-Kazin Imperial. Il-Banda Imperial ħadet sehem

fil-funeral tiegħu, fejn ir-reffiegħa kienu membri tal-Kazin stess.

Żewġ inizjattivi oħra tal-Kumitat Imperial kienu l-introduzzjoni ta' sett tar-Rediffusion fil-Kazin kif ukoll ta' proposta biex issir stedina lir-Rev Manwel Grima biex jiehu l-kariga ta' Direttur Spiritwali tal-Kazin Imperial.

Din is-sena, 1950, il-Bottegin gie mikri għas-somma ta' £75.12.6½d. fis-sena u saru 15-il Seduta tal-Kumitat.

Il-Kumitat għas-sena 1951 kien magħmul minn 23 persuna bejn ufficjali u membri. Il-Kumitat għamel talba lil sid il-Kazin biex jara jekk jistax isaqqaf parti mill-biċċa tal-kazin, iżda saru ċerti kundizzjonijiet li l-Kumitat ma qabilx magħhom. Saret ukoll talba biex, fil-kazin, jibdew isiru kuncerti minn banda jazz. Sadanittant il-Kumitat kien talab ukoll lill-Ministeru tax-Xogħlijiet biex isir tarag barra, quddiem il-Kazin.

Matul din is-sena l-Banda Imperial ħadet sehem fis-soltu programmi u marċijiet fil-Festi ta' rhula madwar Malta u Għawdex u għall-Festa tal-Vitorja ġew ordnati żewġ kaxxi infernali jew wirjiet ta' loġġob tan-nar kif ukoll 5000 bomba tal-musketterija.

Intlaħaq ukoll ftehim bejn l-Għaqda Imperial u s-Sons of Mellieħa Dramatic Company biex din tibda ttella' preżentazzjonijiet teatrali fil-Kazin Imperial, naturalment taħt ċerta kundizzjonijiet. Għal dan il-għan kellhom isiru xi židiet strutturali biex jilqgħu għall-bżonnijiet u konvenjenza tal-pubbliku.

Inizjattiva interessanti oħra meħuda mill-Kumitat tal-Kazin kienet li jiġu rrekordjati l-Innu tal-Madonna, esegwit mit-tenur Zammit Harrison, flimkien ma' sitt marċi oħra. Dawn kellhom jinSTEMGħu fuq ir-Rediffusion.

Matul l-1951 kien hemm 15-il Seduta tal-Kumitat Imperial.

Fit-30 ta' Marzu 1952, il-Banda Imperial daqget programm funebri, bhala servizz obbligatorju, in-konnessjoni mal-Banka tal-Lottu. F'Gunju ħadet sehem fil-Kungress Nazzjonali tal-Isem Imqaddes t'Alla, u, wara l-purċissjoni, stiednet il-membri tal-Kumitat tal-Kungress, il-Kleru tal-Mellieħa, il-Prim Ministru u personalitajiet prominenti oħra fil-Kazin.

Din is-sena wkoll is-sala tal-Kazin giet irrangata u miżbugħa ikħal ċar. Il-loġġob tan-nar tal-Festa tal-Vitorja f'Settembru sewa £51 waqt li l-ogħla offerta għall-Bottegin tal-Kazin kienet ta' £75 fis-sena.

Saru 12-il Seduta tal-Kumitat matul is-sena 1952.

Fl-1 ta' Frar 1953, iż-żewġ Baned Imperial u La Vittoria immarċjaw hdejn xulxin fil-purċissjoni organizzata mill-Komunità Mellieħija tax-Xirka tal-Isem Imqaddes t'Alla, ġest verament sabiħ u ta' min ifaħħru. Aktar tard dik is-sena wkoll il-Kumitat Imperial ħa sehem fid-diskussjoni, li saret

ġewwa l-Furjana, dwar il-formazzjoni ta' Banda kbira magħmula minn Bandisti miġbura mill-Baned kollha Maltin.

Fit-2 ta' Gunju 1953, hawn Malta ġew organizzati ċelebrazzjonijiet kbar ad unur l-Inkurunazzjoni tal-Maestà Tagħha r-Reġina Eliżabetta II u, fuq stedina tal-Kumitat inkarigat minn dawn il-festi, il-Banda Imperial ħadet sehem f'kompetizzjoni għal karrijiet dekorati. Ix-xogħol fuq dan il-karru thalla f'idejn l-artist Mellieħi George Fenech. Il-Banda Imperial giet mistiedna wkoll mill-MBCA biex tiehu sehem fl-isfilata tal-baned għall-istess okkazjoni. Eventwalment dan il-karru dekorat rebaħ it-tieni post fil-kompetizzjoni u dan l-avveniment gie mfakkar fil-21 ta' Gunju, meta l-Banda Imperial għamlet marċ u programm fil-Mellieħa stess. Wara nharqu 4000 bomba tal-musketterija minn fuq il-bejt tal-Kazin. Għal din l-okkazjoni ġew stampati erba' ritratti kbar tal-Banda Imperial flimkien mal-karru dekorat u ġew preżentati wkoll rigali lis-Sinjuri George Fenech u Ġanni Bonnici għax-xogħol tagħhom fuq il-karru.



Inkurunazzjoni tal-Maestà Tagħha r-Reġina Eliżabetta II

Għall-Festa ta' Kristu Re ġewwa l-Belt Valletta kienu se jieħdu sehem membru tal-Kumitat flimkien ma' żewġ Bandisti li kellhom ukoll ipogġu kuruna f'riglejn il-Monument ta' Kristu Re fil-Furjana.

L-aħħar Seduta għall-1953 saret fit-13 ta' Diċembru u kienet it-13-il waħda.

Bħalma kien diġà sar drabi oħra, f'Jannar 1954 sar attentat ieħor biex il-Kumitat jikkonvinci lil sid il-kazin biex iħallih jagħmel tibdil u židiet strutturali tant meħtieġa fil-bini tal-Kazin. Dan biex il-Kazin jimxi 'l quddiem u jisbieħ, iżda kien kollu għal xejn.

L-Istendard magħruf bhala "L-Istendard Amerikan" gie meħud għand is-sorijiet taż-Żejtun biex jiġi restawrat u għall-Festa f'Settembru ta' din is-sena l-Kumitat iddeċieda li jordna kaxxa infernali ta' 330 bomba, oħra tal-kulur, 7000 bomba tal-musketterija u 1000 sfafar tal-kulur, žieda sostanzjali fuq is-snin ta' qabel.

Is-Sur E.W. Grech gie nominat membru fuq il-Kumitat tal-MBCA waqt li żewġ membri oħra kellhom jattendu għal-Laqgħat Ġenerali tal-istess assoċjazzjoni.

Inizjattiva oħra proposta mill-Kumitat Imperial kienet li d-Direttur Spiritwali tal-Każin Imperial, ir-Rev Dun Manwel Grima, kellu javvicina l-Kappillan dwar Pellegrinaġġ Marjan li l-Kumitat tal-Każin xtaq jorganizza mill-Knisja Parrokkjali sas-Santwarju tal-Madonna tal-Mellieħa. Waħda mit-trofej tal-banda u bukkett fjuri kellhom jiġu pprezentati lill-Madonna b'tifkira tal-istess pellegrinaġġ. Fuq l-istess nota spiritwali, il-Każin Imperial kien se jieħu sehem fil-Festa ta' Kristu Re fil-Belt Valletta.

Il-Bottegin tal-Każin gie mikri għal sentejn għas-somma ta' £81.2s.10½d fis-sena. Kien hemm 14-il Seduta tal-kumitat matul is-sena 1954.

L-1955 kienet is-Sena tal-Ġublew tal-Fidda għall-Każin Imperial, għalkemm l-għaqda kienet ilha stabbilita, taħt kredenzjali different, sa mill-1924. Saret proposta, li giet aċċettata, biex il-PL George Scicluna jiġi maħtur Membru Onorarju tal-Każin Imperial.

Fil-bidu kien gie deċiż li l-25 Anniversarju tal-Każin Imperial jiġi ċelebrat nhar it-28 ta' Awwissu 1955, imma din id-data giet mibdula aktar tard għat-18 ta' Settembru 1955. Giet imwaqqfa kummissjoni ta' erba' membri, inkluz is-Surmast tal-Banda, biex torganizza dan l-avveniment u biex thejji programm għall-Banda. Għal din l-okkażjoni gie deċiż li jiġu mistiedna l-Eċċellenza Tiegħu l-Gvernatur Sir Robert Laycock, l-Arcisqof Mikiel Gonzi, il-Prim Ministru Dom Mintoff u persuni prominenti oħra. Għal din l-okkażjoni gie kummissjonat ukoll Stendard Malti bil-George Cross fih u dan kien se jsir għand is-Sorijiet tal-Qalb ta' Ġesù tal-Mellieħa.



Sir Robert Laycock



Silver Jubilee

Għal din l-okkażjoni kien se jinkera wkoll plancier kbir speċjali mingħand il-Banda Duke of Connaught ta' B'Kara u l-membri tal-Kumitat Imperial kienu se jipprezentaw lill-Każin vetrina għall-arkivju tal-mużika tal-każin bħala rigal. Biex jingabru l-finanzi meħtieġa għal din l-okkażjoni, il-Kumitat kiteb lill-Prim Ministru biex jitolbu permess speċjali ħalli jkun jista' jagħmel fiera ġewwa l-Bajja tal-Mellieħa nhar l-10 ta' Lulju 1955. Dan il-permess gie approvat.

Matul l-1955 kien hemm 12-il Seduta tal-Kumitat, bl-aħħar waħda ssir f'Novembru. Din kienet it-306 Seduta mill-ewwel waħda li saret fil-31 ta' Awwissu 1924, medja ta' 11-il Seduta fis-sena fuq medda ta' 31 sena.

Għeluq

Meta wieħed iqis dan kollu, nistgħu ngħidu li kien verament suċċess milhuq minn ftit nies komuni li, imqanqla minn imħabba lejn raħal twelidhom, lejn il-Każin u lejn il-Banda, ħadmu u stinkaw bla heda u bla ħlas biex waqqfu xi haġa li tibqa'. Huma poġġew il-gebla tal-pedament ta' entità li kellha tiffjorixxi u tikber f'wieħed mill-iktar Kazini tal-Banda popolari f'Malta. Il-hegġa li kellhom biex jieħdu sehem f'dak kollu li kien sabiħ u li jagħti sodisfazzjon komplet imliethom b'kuraġġ biex iharsu dejjem 'il quddiem fit-tfittxija tagħhom għal aktar impenn.

Matul dawn l-ewwel 25 sena tal-Każin Imperial, jew aħjar ngħidu hekk l-ewwel 31 sena mit-twaqqif tal-għaqda, il-Kumitati kollha għamlu ħilithom biex jiħqu l-għanijiet tagħhom mhux biss f'dak li kellu x'jaqsam mal-mużika u mal-livell ta' banda, imma wkoll bħala għaqda soċjali li taf tagħti pjaċir u sodisfazzjon, biex hekk ġew mibdija u maħluqa okkażjonijiet popolari għall-poplu Malti u iktar u iktar għall-komunità Mellieħija. Saru ħafna saġrifici kbar mill-Kumitati tal-bidu, sa mill-1924, li investew f'xi haġa li kienu joħolmu u jemmnu fiha, u l-ħidma sfiqa tagħhom tat il-frott biex generazzjonijiet futuri sabu x'jaqtgħu u fuq xiex jibnu. Illum, il-popolarità tal-Każin Imperial tidher fil-wisa' fil-ħafna dehriet tiegħu f'festi titolari matul is-sena kollha, kemm f'Malta kif ukoll f'Għawdex, u, flimkien mal-lista li ma tispicċa qatt ta' inizjattivi, attivitajiet u ċelebrazzjonijiet, żgur li nistgħu ngħidu li hu Każin ħaj u mimli enerġija bħalma kienu l-ewwel fundaturi tiegħu disgħin sena ilu.

20.vii.2014

ID-DROGA TEQIRDEK...
Ħajtek f'idejk... TITLIFHIEX!!